

ІСТОРІЯ НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. У статті розглядається історія настільного тенісу загалом та секції настільного тенісу у ВНТУ.

Ключові слова: історія, настільний теніс, пінг-понг.

Abstract.

We can discuss the history of table tennis in general and the section of table tennis in VNTU in this article.

Keywords: history, table tennis, ping-pong.

Вступ

Спортивна підготовка у настільному тенісі - багаторічний, спеціально побудований процес всебічного розвитку, навчання та виховання молоді, що займається цим видом спорту. Теніс нескінченно різноманітний, а технічні комбінації захоплюють своєю несподіваністю. Різноманітність техніки вимагає високої загальнофізичної та психологічної підготовки. Метою роботи є дослідження історія розвитку настільного тенісу.

Результати дослідження

Відомості про розвиток настільного тенісу суперечливі. Одні вважають, що зародився він в Азії – в Японії чи в Китаї. Інші стверджують, що настільний теніс з'явився в Англії, як різновид Королівського Тенісу. У Середньовіччі в Європі були відомі ігри з кульками, які вважають прабабками великого тенісу та настільного тенісу. Збереглися малюнки, на яких можна побачити гру давніх часів, коли грали ракетками зі струнами, схожими на ті, які нині прийняті в великому тенісі.

В Індії та Південній Африці в теніс почали грати британські офіцери. В Україні настільний теніс з'явився наприкінці XIX ст. Також відомо, що правила гри, схожої на сучасну, розробив англієць Вальтер Клонтон і назвав її сферистикою у 1874 році. Через рік правила були удосконалені, а гра отримала назву – лаун(англ.- галявина). А назва «теніс», ймовірно, походить від участі десяти гравців (ten – десять).

Досить скоро гра з відкритого повітря перейшла в приміщення – грали на підлозі. Пізніше з'явилася гра на двох столах, розташованих на деякій відстані один від іншого. Потім дві половинки столу були зрушені, між ними натягнули сітку[1].

Спочатку м'ячі виготовляли з гуми або корку, які зашивали в тканину. Головним удосконаленням став порожнистий м'яч. За однією з версій, у 1900 року гравець на ім'я Джеймс Гібб в Америці натрапив на маленькі порожнисті кольорові кульки — дитячі іграшки. Після повернення до Англії він спробував подібну порожнисту кульку на столі і виявив, що вона має величезну перевагу над цілісною.

Ракетки не були стандартизовані. Поступово змінювалась їх форми. З'явилися фанерні ракетки, їхня вага зменшилась майже втричі. Стали застосовуватись і нові матеріали для обклеювання ігрової поверхні: пергамент, шкіра, велюр та ін. Змінювались і правила гри.

Назву «пінг-понг» було зареєстровано у 1901 році Джоном Джаквесом і продано братам Паркер. Її утворено зі сполучення двох звуків: Пінг — звук м'яча, коли він ударяється в ракетку, і Понг — коли м'яч відскакує від столу. Особливо помітний поштовх розвитку настільного тенісу дала поява пористої, губчатої гуми (губки), яку стали застосовувати як накладку на ракетку[2].

В Англії пінг-понг як вид спорту визнали ще на початку 1900 року. Були проведені перші офіційні змагання. У 1901 році було проведено турнір в Індії, який вважають першими офіційними міжнародними змаганнями. З Англії гра прийшла до Австро-Угорщини, потім — до Німеччини, Чехії та Словаччини. У Берліні навіть відкрили кафе «Пінг-понг». Згодом такі клуби з'явилися у Відні, Празі та інших містах Європи. У XIX столітті настільний теніс з'явився в Росії. У 1860 році в Петербурзі відкрили клуб «Крикет і Лаун-теніс», але, як і раніше, там переважно грали у волан, лапту, тамбурін [3].

В 20-х роках ХХ століття в європейських країнах почали формуватися Національні асоціації настільного тенісу. Швидке розповсюдження настільного тенісу призвело до необхідності створити міжнародну організацію і встановити єдині правила гри. Завдяки діяльності доктора Георга Лемана (Німеччина) в Берліні 15 січня 1926 року була заснована Міжнародна федерація настільного тенісу (International Table Tennis Federation – ITTF). Головою її став Айвор Монтег'ю – відомий англійський літератор, прогресивний суспільний діяч. До грудня 1926 року були затверджені конституція і правила ITTF [4].

З появою губки у 1930 році гра вдосконалюється. Завдяки підвищеному зчепленню ракетки з м'ячем з'явилася можливість надавати йому значно більших обертів. Змінювалася і траєкторія польоту м'яча. Відкрилася можливість грати активніше й тоді, коли м'яч опускається нижче рівня столу. В іграх переважають стрімкі переміщення, серійні удари. Тому в 1936 році ITTF ухвалив рішення змінити назву гри. З того часу пінг-понг отримав назву настільний теніс.

Нова епоха настільного тенісу почалася з 1952 року. Вона пов'язана з виходом на міжнародну арену японських тенісистів (першість світу в Бомбеї), які не тільки застосовували нове покриття ракетки, а й незвичний для всіх своєрідний хват. Система гри виявилася теж незвичною. По суті, японці виконували один основний елемент техніки — накат справа, але доведений до віртуозної точності. Завдяки цьому, майже не застосовуючи інших ударів, вони впевнено перемогли. В 1961 році на чемпіонаті світу японські тенісисти застосували новий удар — топ-спін (диявольський м'яч з Токіо). Блискучі перемоги японських спортсменів надихали удосконалювати гру тенісистів інших країн[3].

У 1967-1968 року була створена кафедра фізичного виховання Вінницького національного технічного університету. Секція настільного тенісу ВНТУ була заснована в 1971 році, першим викладачем якої був Ковальський Віктор. При кафедрі також діє спортклуб «Гіпаніс». На даний час старшим викладачем секції настільного тенісу є Шемчак Ігор Анатолійович. Кожного року проходить спартакіада і серед викладачів вищих навчальних закладів. ВНТУ представляють Кулаков Павло Ігорович, Тихонов Володимир Костянтинівич, Чхань Аліна Анатоліївна і Колос Олена Анатоліївна. Останні 6 років посідають перші місця.

Висновки

Таким чином, настільним тенісом захоплюються люди різного віку. Правила гри досить прості й доступні. Кожний гравець отримує навантаження відповідно до своєї фізичної підготовки. В процесі гри формуються швидкість, спритність, координація, увага, реакція, мислення, що має ще й оздоровчий ефект.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Байгулов Ю. П. Основы настольного тенниса / Ю.П. Байгулов, А.Н. Романин. – М. : Физкультура и спорт, 1979. – 160 с.; Бірук І. Д. Настільний теніс: Навчально-методичний посібник. – Рівне: НУВГП, 2014 – С. 7.
2. Иванов В. С. Настольный теннис / В.С. Иванов. – М.: Физкультура и спорт, 1966. - 192 с.; Афанасьев В. В. Історія настільного тенісу // Інноваційні технології в галузі фізичного виховання, спорту, рекреації та валеології: Ел. Зб. Наук. Праць V міжн. (Інтернет) наук.-метод. Конф. Вип. 5. – Х, 2011. – С. 8-13.
3. Барчукова Г. В. Настольный теннис / Г.В. Барчукова. – М.: Физкультура и спорт, 1989. – 175 с. – Ресурс доступу: <http://tennis.in.ua/?p=5300>
4. Ковтун О. В. В. Настольный теннис в системе занятий по физическому воспитанию в высших учебных заведениях / О.В. Ковтун, В.В. Купиро, В.О. Темченко. – Ресурс доступу: [http://prott.com.ua.](http://prott.com.ua;); Теніс. Настільний теніс. – Режим доступу: <http://www.osvita24.com.ua/page/tenis>

Зінко Олена Василівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Дишук Юліанна Ігорівна – студентка групи ІКІ-16б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: duschyky@gmail.com

Zinko Elena - Ph.D., assistant professor of philosophy and humanities sciences Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: zinko-ov@ukr.net

Dyshchuk Yulianna - student group ICE-16b, Faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: duschyky@gmail.com